

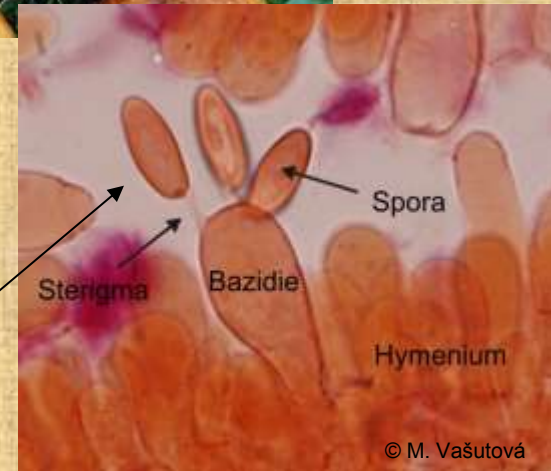
hřibovité houby - znaky

zásadní je zbarvení a tvar plodnice
slizkost klobouku, přítomnost vela
síťka na třeni

zbarvení a barevné změny dužniny
ekologie (téměř všichni mykorizní)

z mikroskopických znaků mají význam:

- velikost a tvar výtrusů (obv. vřetenovité)
- přítomnost kaulohymenia (fertilní pokožka třeně pokrytá hymeniem)
- charakter pokožky klobouku (uspořádání a tvar koncových buněk, jejich pigmentace)

hřibovité houby - literatura

Alessio C.L. (1985): Boletus. - In: Fungi Europaei, vol. 2.

Ladurner H. et Simonini G. (2003): Xerocomus s.l. - In: Fungi Europaei, vol. 8.

Engel H. et al. (1996): Schmier- und Filzröhrlinge in Europa

Šutara J., Mikšík M. et Janda V. (2009): Hřibovité houby. - Academia, Praha.

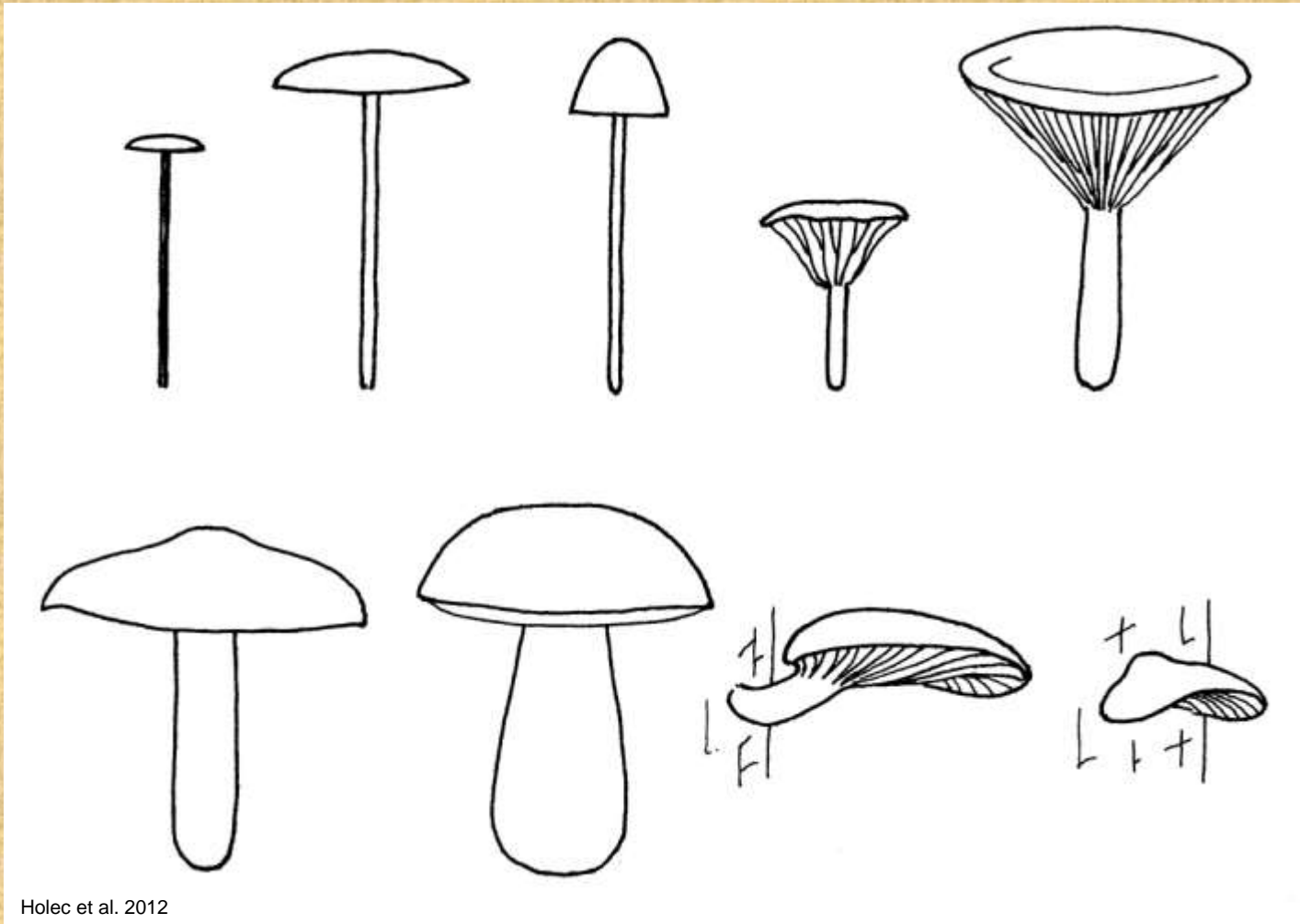
<http://boletales.com/>

základní makroznaky kloboukatých bazidiomycetů

„postava“:

marasmioidní, collybioidní, mycenoidní, omphalinoïdní, clitocyboidní, trocholomoidní, boletoidní, pleurotoïdní, crepodotoïdní

základní makroznaky kloboukatých bazidiomycetů

velum:

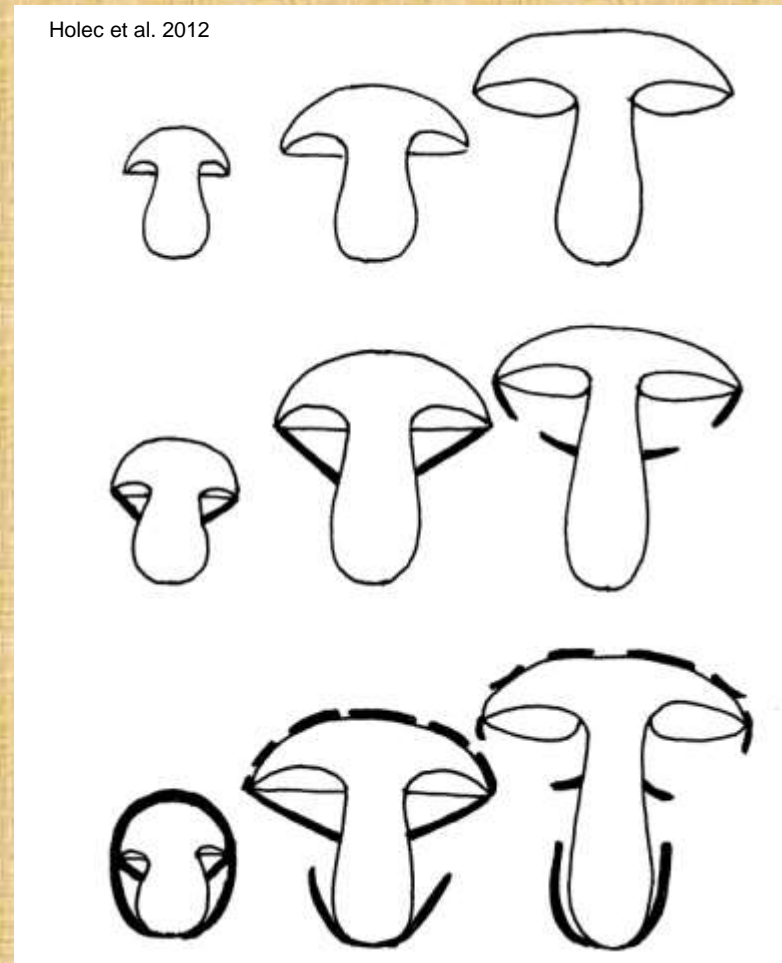
jeho přítomnost či absence a charakter, pomíjivost, zbarvení atd.

gymnokarpní plodnice

závoj (*velum
partiale*)

hemiangiokarpní
plodnice

závoj (*velum
partiale*) +
plachetka
(*v.universale*)

základní makroznaky kloboukatých bazidiomycetů

velum:

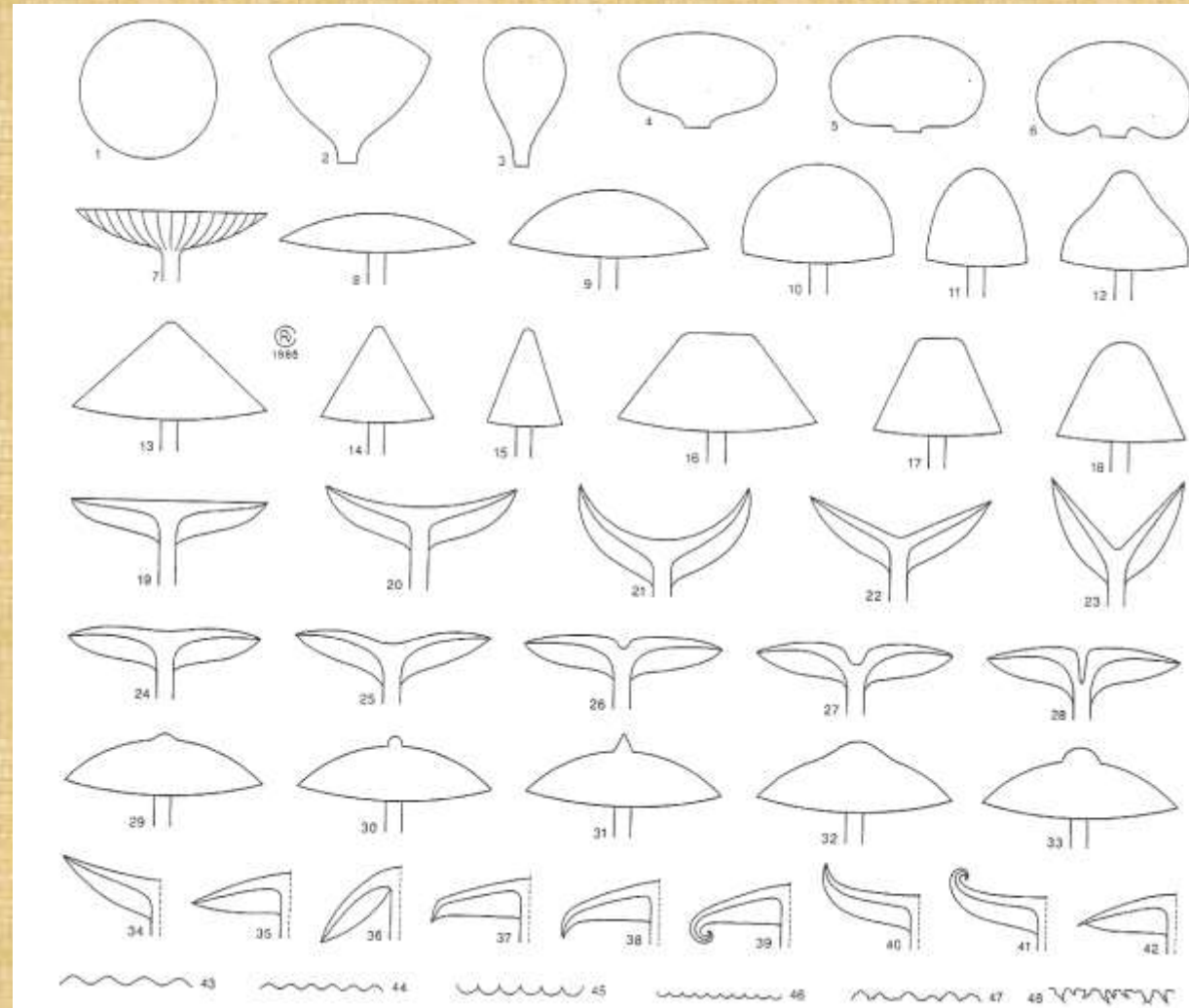
jeho přítomnost či absence a charakter, pomíjivost, zbarvení atd.

základní makroznaky kloboukatých bazidiomycetů

klobouk

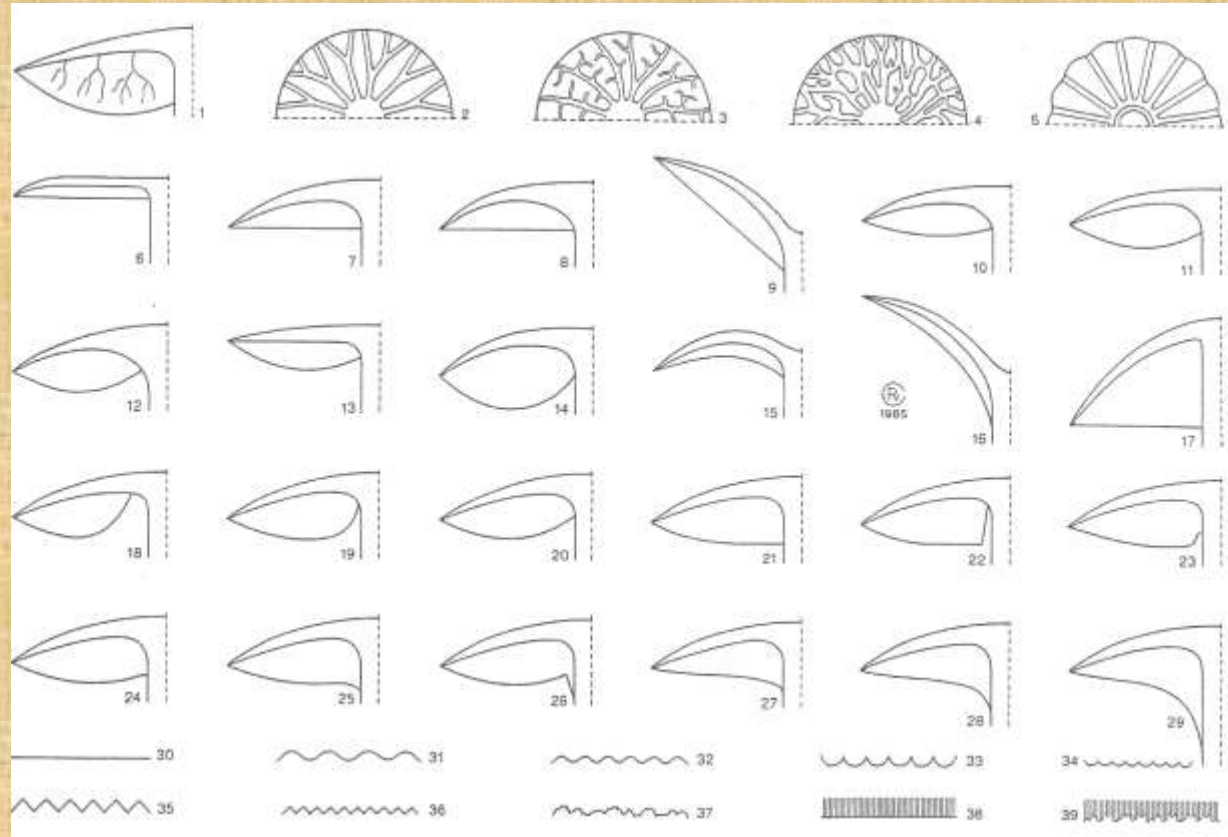
- velikost
- tvar (polokulovitý, sklenutý, zvoncovitý, kuželovitý, plochý, nálevkovitý aj.)
- charakter pokožky (sliz, šupinky, žíhání aj.)
- zbytky vln na povrchu
- charakter okraje (rýhovaný, brvitý, zvlněný, vroubkovaný...)

základní makroznaky kloboukatých bazidiomycetů

lupeny

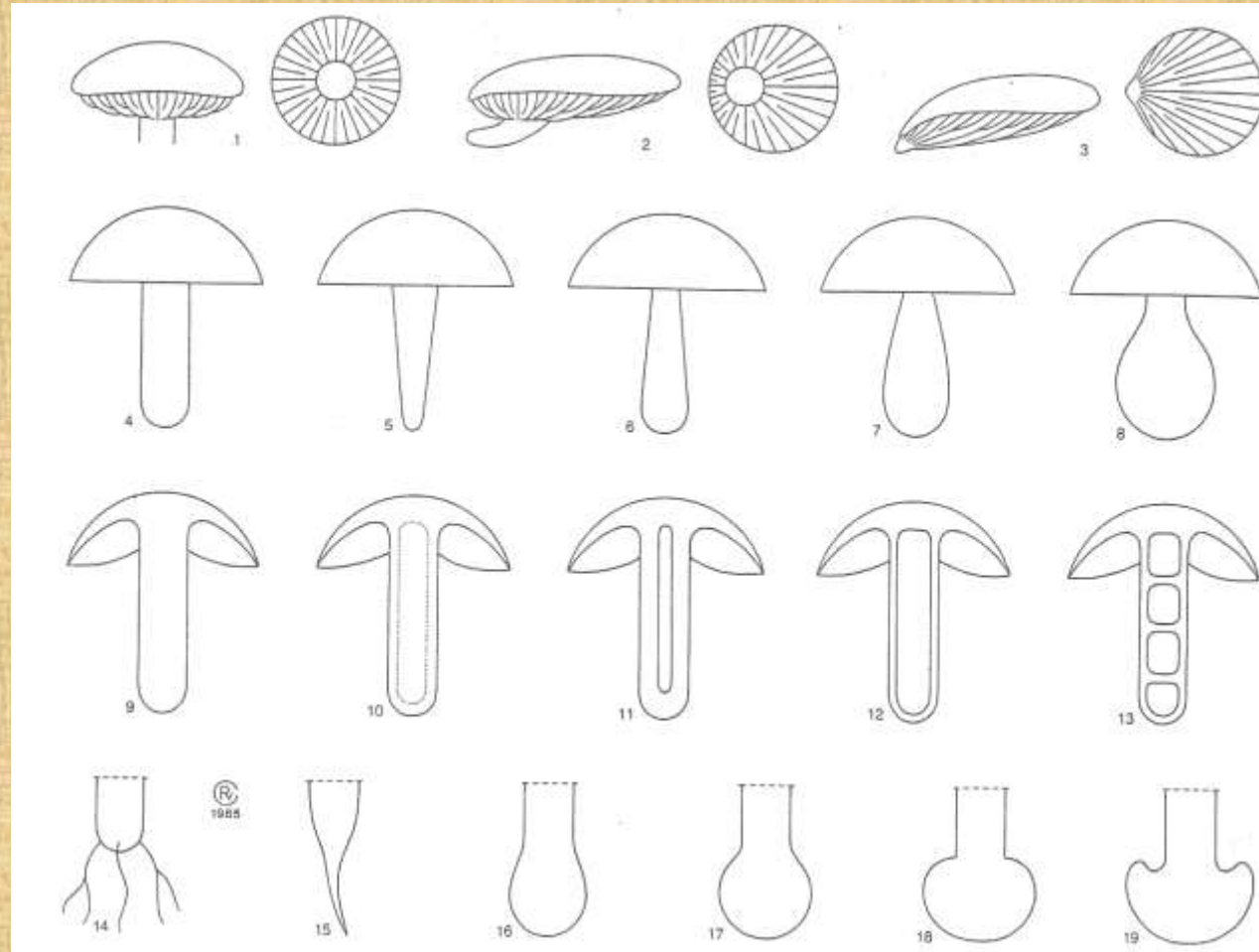
- hustota
- přítomnost a četnost lupéneků
- tvar (rovné, břichaté...)
- připojení ke třeni (odsedlé, volné, připojené, přirostlé, vykrojené, zoubkem sbíhavé, sbíhavé...)
- ostří (rovné, zvlněné, zubaté, brvité, vločkaté...)

základní makroznaky kloboukatých bazidiomycetů

třeň

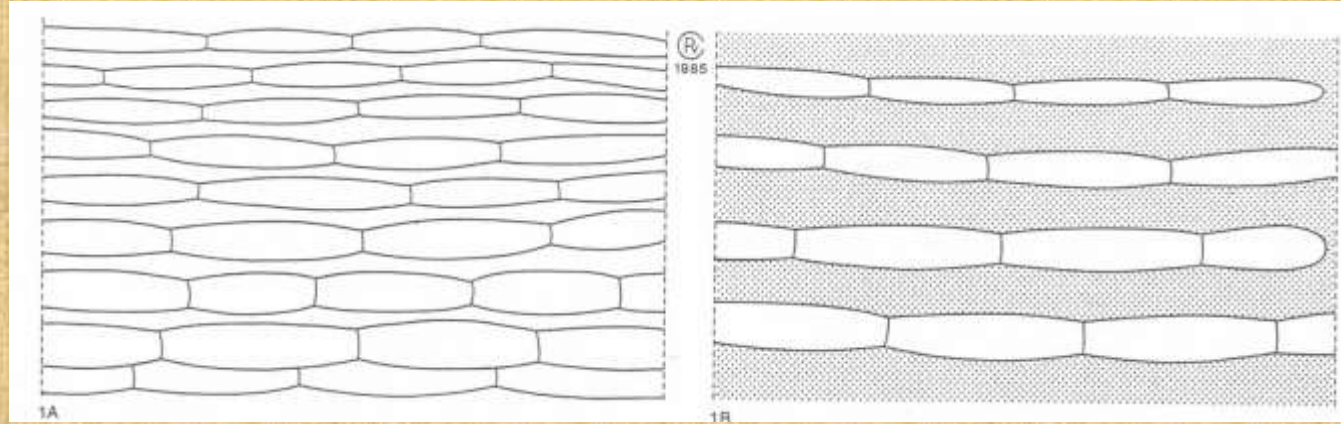
- připojení ke klobouku (centrální, excentrický, postranní)
- tvar (válcovitý, kyjovitý, břichatý)
- dužnina (dutý, vatovitě vycpaný, sklípkatý)
- charakter báze (hlíza - kulovitá, obroubená, kořenující třeň, rhizomorfy)
- zbytky vela na povrchu

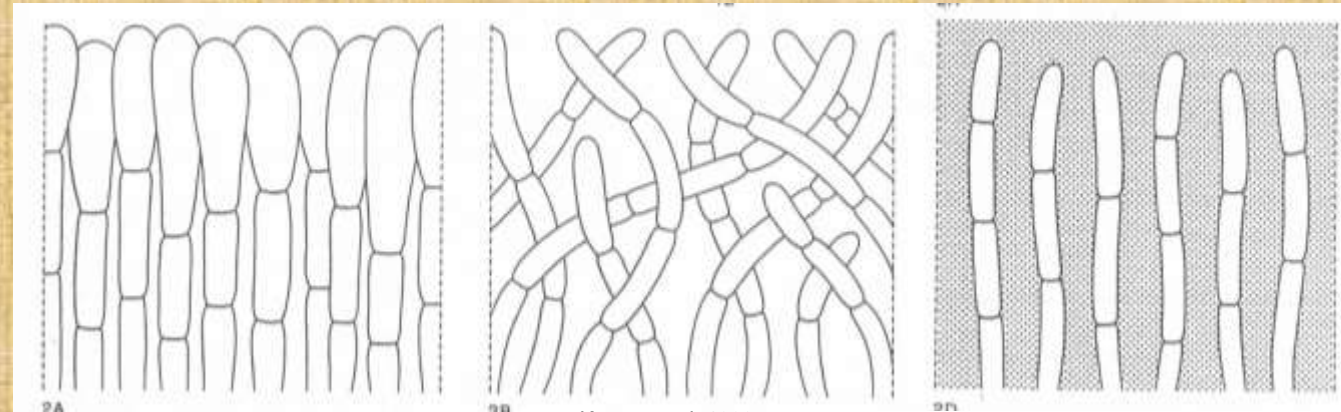
základní mikroznačky kloboukatých bazidiomycetů

pokožka klobouku

- (ixo)cutis

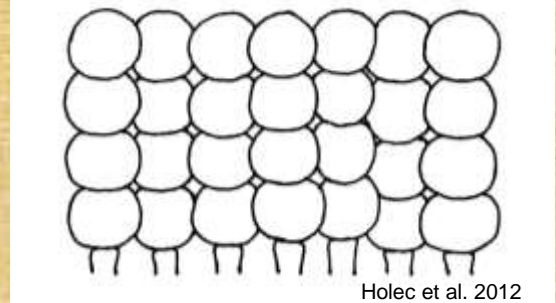
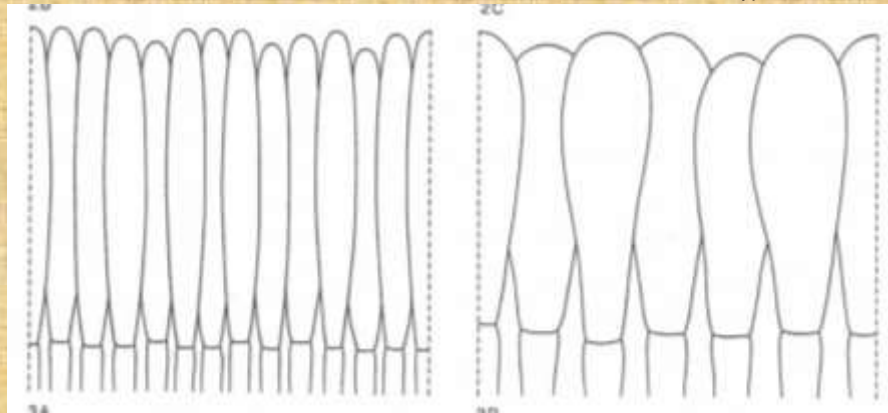

- (ixo)trichoderm

Kuyper et al. 1988

- hymeniderm

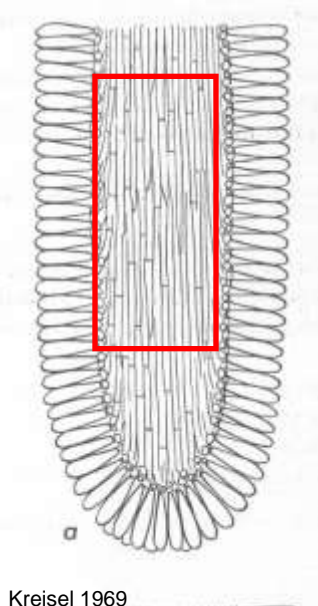
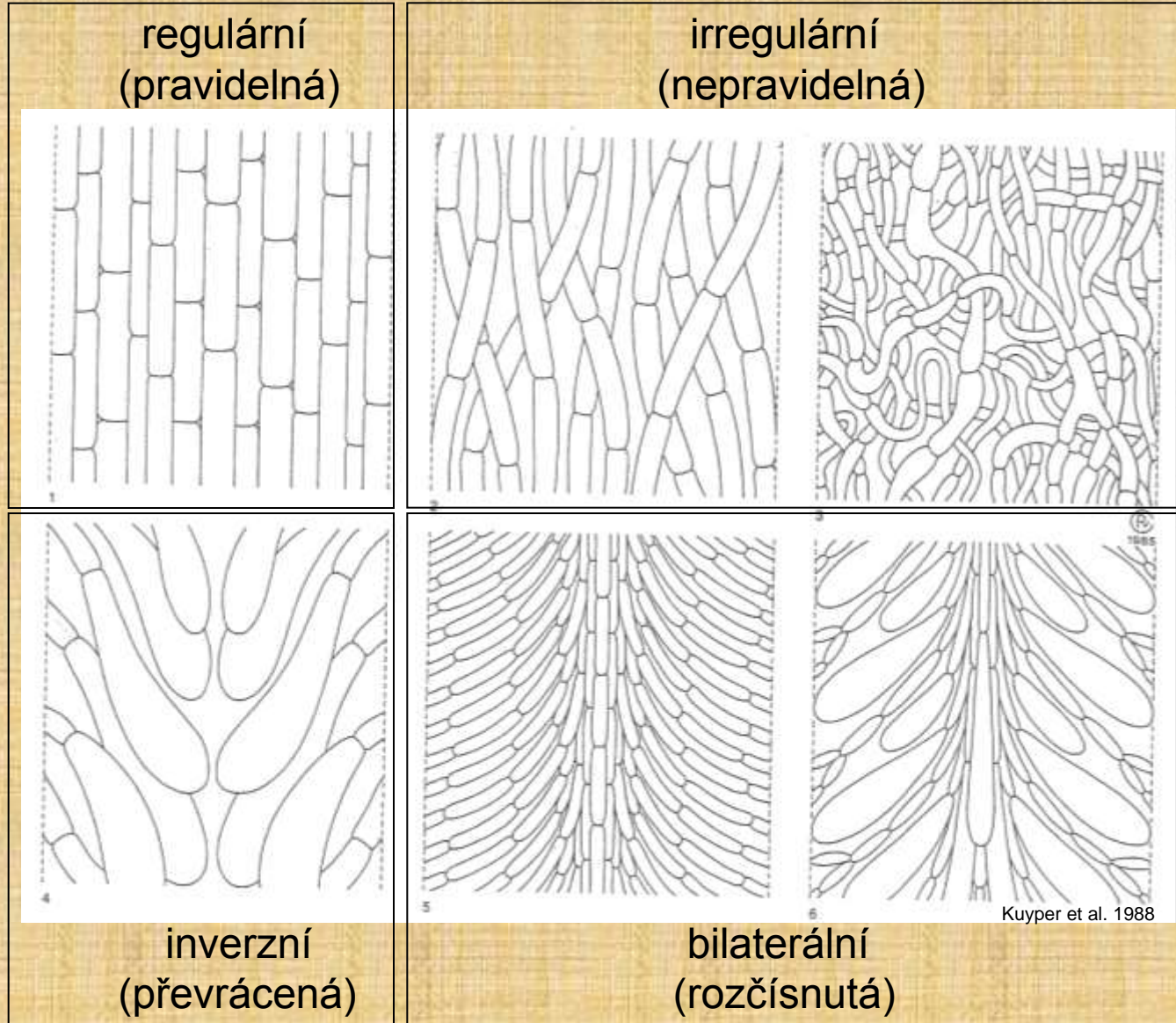

Holec et al. 2012

- epithelium

základní mikroznačky kloboukatých bazidiomycetů

dužnina lupenů (analogicky rourek) - trama

Kreisel 1969

Kuyper et al. 1988

základní určovací literatura

domácí:

Veselý R., Kotlaba F. et Pouzar Z. (1972): Přehled československých hub. – Academia, Praha.

Svrček M., Kalina T., Smola J., Urban Z., Váňa J. (1976): Klíč k určování bezcévných rostlin. – Státní pedagogické nakladatelství, Praha.

Pilát A. (1951): Klíč k určování našich hub hřibovitých a bedlovitých. – Brázda, Praha.

Holec J., Bielich A. et Beran M. (2012): Přehled hub střední Evropy. - Academia, Praha.

Antonín V., Hagara L. et Baier J. (1999): Houby. - Aventinum, Praha.

Papoušek T. (2004): Velký fotoatlas hub z jižních Čech. – České Budějovice.

základní určovací literatura

cizojazyčné:

Moser M. (1983): Die Röhrlinge und Blätterpilze. – In: Gams W., Kleine Kryptogamenflora, Band IIb/2, Fischer Verlag, Jena.

Horak E. (2005): Die Röhrlinge und Blätterpilze in Europa. - Elsevier, München.

Bas C., Kuyper T.W., Noordeloos M.E. et Vellinga E.C. (1988-2005): Flora agaricina neerlandica. Vol . I.-VI. – Baalkema, Rotterdam.

Hansen L. et Knudsen H. (eds.) (1992): Nordic macromycetes. Vol. 2. – Nordsvamp, Copenhagen.

Knudsen H. et Vesterholt J. [eds.] (2008): Funga Nordica. - Nordsvamp, Copenhagen.

Breitenbach J. et Kränzlin F. (1991-2006): Fungi of Switzerland. Vol. 3-6. – Mycologia, Lucerne.

Krieglsteiner G.J. (ed.) (2000-2010): Die Großpilze Baden-Württenbergs. Vol. 2-5. – Ulmer Verlag, Stuttgart.

+ monografie jednotlivých rodů

příklady mikrostruktur kloboukatých hub

Amanita phalloides – amyloidní výtrusy, bilaterální trama lupenů

Russula viscida – síťnatá amyloidní ornamentika spor (Melzer)

Inocybe lilacina – metuloidní pleurocystidy (KOH)

Hypholoma fasciculare – pleurochrysocystidy (KOH)